

Vesihuollon toimintamallista päättäminen

244/00.01.02/2026

VESIHLJK 22.04.2026 § 23

Valmistelija

Vesihuoltojohtaja Kimmo Paakkonen, puh. 040 672 1016,
kimmo.paakkonen@forssa.fi

Forssan vesihuolto on toiminut kunnallisena liikelaitoksena vuodesta 1995 lähtien. Viime vuosina vesihuollon toimintaympäristö on kuitenkin muuttunut merkittävästi. Vesihuolto on huoltovarmuuden kannalta keskeistä kriittistä infrastruktuuria, ja sen häiriötön toiminta on varmistettava kaikissa tilanteissa.

Vesihuollon tulevaisuusvisiota tarkasteltiin vuonna 2019 osana kaupunkistrategian päivitystyötä, ja työn tueksi toteutettiin laaja sidosryhmätutkimus vuosina 2021–2022. Selvitysten perusteella todettiin, että vaikka nykyinen liikelaitosmalli on toiminut hyvin, toimintaympäristön muutokset, kuten kasvavat saneeraus- ja investointitarpeet, osaajapula, varautumisen ja kyberturvallisuuden vaatimusten lisääntyminen sekä tarve kehittää seudullista yhteistyötä, edellyttävät vesihuollon toimintamallin arviointia.

Johtokunta päätti joulukuussa 2022 käynnistää vesihuollon strategiatyön vuosille 2023–2033. Strategiatyön johtopäätöksenä todettiin, että kaupungin tulee arvioida, onko nykyinen organisaatiomalli paras mahdollinen tapa turvata vesihuollon toiminta, investointikyky ja riskienhallinta pitkällä aikavälillä.

Strategiatyön pohjalta vesihuoltoliikelaitoksen yhtiöittämissä mahdollisuuksia on selvitetty tarkemmin vuosina 2024–2025. Selvityksissä on tarkasteltu erilaisia organisatorisia ja taloudellisia toteutusvaihtoehtoja sekä niiden vaikutuksia kaupungin talouteen, vesihuoltotoiminnan jatkuvuuteen ja yhtiön toimintaedellytyksiin.

Lisäksi 1.1.2026 voimaan tullut uusi vesihuoltolaki ja siihen liittyvä sääntely lisäävät vesihuoltolaitoksille asetettavia velvoitteita muun muassa omaisuudenhallinnan, varautumisen, riskienhallinnan ja raportoinnin osalta. Muuttunut turvallisuustilanne ja kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat uhat korostavat osaltaan tarvetta arvioida vesihuollon toimintamallia ja omistusrakennetta pitkällä aikavälillä.

Esittelijä

Vesihuoltojohtaja Paakkonen Kimmo

Päätösehdotus	Päätösehdotus annetaan kokouksessa käydyn keskustelun perusteella.
Käsittely	<p>Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta keskusteli asiasta todeten, että tehtyjen selvitysten, laskelmien ja kokonaisarvion perusteella vesihuollon yhtiöittäminen on arvioitu tarkoituksenmukaisimmaksi toteuttaa liiketoimintasiirtona käyvin arvo. Kyseinen toteutustapa tukee vesihuoltotoiminnan järjestämistä siten, että toiminnan jatkuvuus, investointikyky ja omistajaohjaus voidaan turvata pitkällä aikavälillä kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Johtokunta totesi lisäksi, että yhtiöittäminen ei itsessään aiheuta muutostarpeita vesihuollon taksatasoon.</p> <p>Kokouksessa käydyn keskustelun perusteella vesihuoltojohtaja antoi seuraavan päätösehdotuksen:</p>
Päätösehdotus	<p>Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus edistää vesihuoltoliikelaitoksen yhtiöittämistä siten, että vesihuoltotoimintaa jatkava osakeyhtiö aloittaisi toimintansa 1.1.2027 alkaen.</p> <p>Lisäksi johtokunta esittää, että yhtiöittäminen valmistellaan toteutettavaksi liiketoimintasiirtona käyvin arvo. Tehtyjen selvitysten ja laskelmien perusteella, sekä että valmistelun yhteydessä laaditaan yhtiöittämiseen liittyvät tarvittavat taloudelliset, oikeudelliset ja toiminnalliset asiakirjat kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksentekoa varten.</p>
Päätös	Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta hyväksyi ehdotuksen.
KH 08.06.2026	
Valmistelija	<p>Talusojohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775, timo.finning@forssa.fi</p> <p>Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta on käsitellyt 22.4.2026 24 § Forssan vesihuoltoliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä sekä siihen liittyviä selvityksiä ja laskelmia, ja esittänyt kaupunginhallitukselle, että vesihuoltotoiminnan yhtiöittämistä edistetään siten, että toimintaa jatkava osakeyhtiö aloittaa vesihuoltotoimintansa 1.1.2027 alkaen.</p> <p>Tehtyjen selvitysten ja laskelmien perusteella vesihuoltoliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä voidaan pitää kaupungin omistajapoliittisten linjausten sekä vesihuollon pitkän aikavälin toimintaedellytysten turvaamisen kannalta tarkoituksenmukaisena ratkaisuna.</p> <p>Yhtiöittämisestä on käyty yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut ja neuvottelut on saatu päätökseen 26.5.2026. Henkilöstön siirrosta on valmisteltu erillinen siirtosopimus, joka tuodaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi, mikäli yhtiöittäminen toteutuu.</p>

Vesihuoltoliikelaitoksen yhtiöittäminen ei tarkoita vesihuoltotoiminnan yksityistämistä eikä vesihuolto-omaisuuden luovuttamista yksityisille toimijoille. Vesihuoltolaki 4 c § sanoo, että kunta ei saa myydä tai muulla tavoin luovuttaa omistustaan vesihuoltolaitoksesta, tukkuvesihuoltolaitoksesta tai vesihuolto-omaisuudesta muulle kuin toiselle kunnalle tai kunnan omistuksessa olevalle vesihuolto- tai tukkuvesihuoltolaitokselle. Yhtiöittäminen on hallinnollinen ja taloudellinen järjestely, jossa toiminta siirretään kaupungin kokonaan omistamaan osakeyhtiöön.

Yhtiöittämisen toteutus liiketoimintasiirtona käyvin arvo on tarkoituksenmukainen toteutustapa. Se antaa realistisen kuvan omaisuuden arvosta. Todennäköisesti käypä arvo on isompi, mitä nykyinen tasearvo. Siitä seuraa, että kaupunki saa kertaluonteisen kirjanpidollisen luovutusvoiton ja perustettava yhtiö saa käyvän arvon mukaisen poistopohjan, joka on omiaan parantamaan yhtiön taloudellista kantokykyä. Yhtiöittämisen seurauksena peruspääoman tuloutus kaupunkiemolle päättyy. Osingonjako on mahdollista vain, jos yhtiön talous kestää sen eikä osingonjako vaaranna palvelua.

Esittelijä

Vs. kaupunginjohtaja Timo Finning

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

1. Forssan vesihuoltoliikelaitoksen toiminta yhtiöitetään siten, että perustettava kaupungin omistama osakeyhtiö aloittaa vesihuoltotoimintansa 1.1.2027 alkaen
2. yhtiöittäminen toteutetaan liiketoimintasiirtona käyvin arvo
3. kaupunginhallitus valtuutetaan päättämään yhtiöittämisen toimeenpanoon liittyvistä toimenpiteistä sekä tarvittaessa siirtämään toimivaltaansa edelleen.

Päätös